

WIARUS POLSKI

— REDACTION — REDAKCJA —
ADMINISTRATION — ADMINISTRATION
46, Rue de la Charité — LYON
Té. 1 Franklin 07-30 Ch. Postal: Lyon 628-08

QUOTIDIEN POLONAIS

6 LUNDI — PONIEDZIAŁEK 1944
MARS — MARZEC

Directeur | Dr S. NAWROCKI
Dyrektor

Dziś winszulamy: Wiktorom
Jutro: Tomasz

Abonnement-Abonnement: 1 miesiąc 28 fr. 3 miesiące 75 fr.

PRIX - CENA: 1 fr.

Rok 55^{ty} Année. Nr. 55

LIZBONA. — Na zjeździe kierowni-
ków partyjnych Dr. Goebls oświad-
czył przedwzrostek powstania ubez-
pieczeń społecznymi w Portugalii.
LYON. — Od 5 marca Czerw. Krzyż
Szwecki zacznie rozdawać bezpłatnie
śniadania chłopcom w wieku od 14 do
18 lat z I i IV dzielnicy.

BRZESKO. — Na zjeździe kierowni-
ków partyjnych Dr. Goebls oświad-
czył przedwzrostek powstania ubez-
pieczeń społecznymi w Portugalii.
LYON. — Od 5 marca Czerw. Krzyż
Szwecki zacznie rozdawać bezpłatnie
śniadania chłopcom w wieku od 14 do
18 lat z I i IV dzielnicy.

LONDYN. — W szpitalu zmarł 6. p.
ppor. Stefan Rogala Siwinski i został
pochowany na cmentarzu Brookwood
pod Londynem.
MONTREVIDE. — Strajk generał-
ny trwa w Paragwaju, a pociąg i woj-
sko muszą walczyć z saboteżystami.

LYON. — Na dożynanie i ubranie
tut. dzieci (w wieku od 2-5 lat), Szwed-
ka nadała 700.000 fr.
TOKIO. — Dla reorganizacji frontu
wewnętrznego w Japonii zamknięto 3
wyspę Guam jest atakowany od kil-
ku dni przez formacje morskie USA.

GRENOBLA. — W największe uchodź-
ni europejskiej Herpie, kolo Olsan, wy-
jechało 8 górników zoszło tak
ciężko poparzone, 12 z nich zmarło.
TOKIO. — Garnizon japoński na
wyspie Guam jest atakowany od kil-
ku dni przez formacje morskie USA.

„POLAK W IRANIE” podaje do wia-
domości wszystkich Polaków zamieszka-
łych w Iranie. Ze Państwo Irańskie
(Persja) nie jest miejscem azylu dla
uchodźców polskich na tym terenie, a
tych Polaków przesiedlonych. Miejscem
azylu dla uchodźców są: Indie, Afryka

oraz Meksyk. Porozstawanie uchodź-
ców polskich dotychczas na tym terenie u-
trudnione było brakiem środków transpo-
rtowych. Według dotychczasowego
stanu ewakuacji, w kierunku do krajów
azylu: do Afryki 22.183 osób, do Indii
1298 osób i do Meksyku 1900 osob.

Walka z terorem

Vichy. — W Vannes niemiecki sąd
wojskowy skazał na karę śmierci czterech
bandytów, sprawców zbrojnych za-
machów, oraz pięciu zbrojnych, nale-
żących do tajnej organizacji, którzy do-
kopyli aktów sabotażu na liniach kolej-
owych. Wyroki wykonano.

W Grenobli p. Grodin, kierownik mi-
krofilmów Péage-du-Roussillon i jed-
nocześnie inżynier w zakładach Usi-
nes du Rhône, został zastrzelony z re-
woltu przez bandytów, którym się u-
krywał.

W Tuluzie podrzucono bombę w jed-
nym z kinoteatrów, na pl. Wilsona. Wy-
buch nastąpił podczas seansu, powodując
zgon trzech osób i zranienie pięciu
innych.

Pariz. — Z niezbadanej dotychczas
przyczyny nastąpił wybuch w podzie-
miach kolejki podziemnej, pod pl. Con-
corde. Na powierzchni placu utworzona
została przez ten wybuch wyrwa o 6-7
m. głębokości.

Grenobla. — W centrum miasta grupa
uzbrojonych osobników zastrzeliła 32-let-
nią p. André oraz towarzyszącego jej
mężczyznę. Podczas strzelaniny 12-let-
nia dziewczynka, przechodząca po tej
samej ulicy, została zraniona w twarz.

BOMBARDOWANIE PARYŻA I OKOLIC

Vichy. — Ostatnie bombardowanie
dep. Seine-et-Oise dało następujące słu-
bne wyniki: w jednej z najbardziej dot-
kniętych bombardowaniem gmin zniszczo-
no liczne zabudowania. Wyciągnięto
z pod ruin 12 trupów, a cztery osoby cięż-
ko rannego przewieziono do szpitala. W
innej gminie było 2 zabitych i 15 rannych.
Z jednego z samolotów spadło 6
bomb, które ugodziły w budynki miesz-
kalne, w XVI. okręgu Paryża, zabijając
1 osobę i raniąc 10.

Nadto na dep. Somme dał w jednej
z gmin katastrofalne wyniki: 18 zabi-
tych i 40 rannych. Bombardowano rów-
nież osio jedno z miast tego departa-
mentu.

Geologia wojskowa

Czaszki kiedy na barkach armii opiera-
ła się wyłącznie obrona kraju, minęły
bezwzględnie. Armia dziś spełnia tylko
rolę laboratorium przygotowań do woj-
ny, a w obronie uczestniczy cały na-
ród. Walka o wielkość i istnienie narodu
odbywa się nie tylko na polach bit-
ew, lecz przez cały czas samodzielnej
egzystencji narodu na polu gospodarczym
i technicznym. Nie tylko siła fizy-
czna rozstrzyga o wyniku zmagania woj-
ennych, lecz również wiedza, technika
i przemysł. Współpracą wojska ze
światem naukowym i technicznym jest
nieodzowna, widoczny symbol tej współ-
pracy to bronie techniczne, to nowo-
czesny sprzęt techniczny, wymagający
twórczej myśli. Tak jak od dobrze wy-
skoczonych żołnierzy, zależne jest spraw-
ne działanie armii walczącej, tak też
sprawne działanie zaplecza i materiało-
we zaopatrywanie armii jest zależne od
dobrze zorganizowanej wytwórczości. A-
by armia walcząca mogła spełniać swoje
zadanie, musi być oparta o dobrą i od-
powiednią organizację przemysłu. Tech-
nika stworzyła nowoczesne sposoby
walki, armie w okresie działań stoją nie
jednokrotnie przed koniecznością doko-
nania różnego rodzaju prac w warun-
kach nie dających się z góry przewi-
dzić. Szybkie wykonanie prac w dzie-
siej sferze ruchomej niejednokrotnie
może stanowić jeden z niezbędnych
czynników dla walki.

Warunki w jakich nieraz walcząca
jednostki zmuszone są prowadzić dzia-
łania, wymagają współpracy służb i spe-
cjalistów. Każde działanie rozwija się
planowo i w czasie, współpracą zatem
musi być ujęta w całość harmonizująca
z założeniami i planem dowództwa. W
okresie działań wyłania się cały szereg
trudności terenowych, przy wszelkiego
rodzaju pracach ziemnych, które prze-
ważnie w wielkiej mierze są zmuszone
oddziały w tym okresie wykonać; są to
prace okopowe, budowlane i niekiedy
eksploatacyjne, prace te powinny być
poparte fachową wiedzą i doświadcze-
niem geologicznym. W pewnych situa-
cjach bojowych, wymagana jest szybka
decyzja co do wyboru miejsca oraz o-
kreszenia czasu potrzebnego do przepro-
wadzenia robót, co w dużej mierze mo-
że wpłynąć na tok operacji. Prace te
opierają się na znajomości geologii i do-
stosowania jej do warunków i potrzeb
armii. Do niedawna za tak ważną i tru-
dną pracę ponosił odpowiedzialność sa-
per lub pionier, który nie był odpowied-
nie przygotowany aby móc rozwiązy-
wać te zagadnienia. W okolicznościach
wymagających szybkiej decyzji co do wy-
boru odpowiedniego do wykonania dła-
nych robót, było to niejednokrotnie
złębne, wpływało hamująco na tok
działań. Praktyczne stosowanie nauk
geologicznych w czasie wojny stanowi
zadanie wojskowej służby geologicznej.

nym z kino-teatrów, na pl. Wilsona. Wy-
buch nastąpił podczas seansu, powodując
zgon trzech osób i zranienie pięciu
innych.

Pariz. — Z niezbadanej dotychczas
przyczyny nastąpił wybuch w podzie-
miach kolejki podziemnej, pod pl. Con-
corde. Na powierzchni placu utworzona
została przez ten wybuch wyrwa o 6-7
m. głębokości.

Grenobla. — W centrum miasta grupa
uzbrojonych osobników zastrzeliła 32-let-
nią p. André oraz towarzyszącego jej
mężczyznę. Podczas strzelaniny 12-let-
nia dziewczynka, przechodząca po tej
samej ulicy, została zraniona w twarz.

Wynurzenia gen. Ditmara

Berlin. — Gen. Dittmar zauważył w o-
statnim komentarzu radiowym, że „o-
ile w swoim czasie dowódczo niemieckie
odnosiło się z pewnym niepokojem

PROROCTWA P. BENESZA
Londyn. — Przebywający w Londynie
p. Benesz, b. prezydent republiki cze-
skiej, oświadczył, że „drugi front na
Zachodzie zostanie niebawem utworzo-
ny. Oswobodzenie kontynentu spowoduje
straty w ludziach, tak ze strony W.
Brytanii, jak i Stanów Zjednoczonych.
Rok 1944 będzie okropny, ze względu na
cierpienia i żalobę, jakie spowoduje.”

Z mowy p. Ministra Pracy

Vichy. — Przewodniczącemu posiedzeniu
Najwyższej Rady Pracy, p. Bichelonne,
p. o. Ministra Pracy, omówił zasadnicze
zagadnienia, związane z realizacją Sta-
tutu Pracy.

Wskazując na dotychczasowe wyniki za-
biegów w tej dziedzinie, mowca podkre-
ślił, że rytm tworzenia odnosnych orga-
nizmów stale wzrasta, oraz dodał:

„Silny syndykalizm wymaga jednej
instytucji przedstawicielstwa i zarządza-
nia. Interesy poszczególnych kategorii
społecznych winny się objawiać zupeł-
nie wyraźnie a dla dobra ogólnego wszel-
kie rozbieżności powinny zniknąć, tak w
dziedzinie społecznej, jak i zawodowej,
czy gospodarczej.

gen. Ditmara

co do możliwości najazdu, to dzisiaj o-
bawia się ono tylko jednej ewentualno-
ści: że Anglo-Amerykanie nie przycią-
gną. Zdaniem jego, przygotowania do in-
wazji są tylko zwykłą demonstracją, zmie-
rzającą do zatrzymania sił niemieckich
na Zachodzie, podczas gdy na Wschodzie
wojska sowieckie miałyby osiągnąć
spodziewane wyniki. Powodzenie ofen-
sywne i obronne lotnictwa Rzeszy po-
krywałoby plany strategiczne sprzy-
mionych. W chwili działań obron-
nych przeciwko inwazji mogą wy-
niknąć pewne trudności, nie stoją jednak
w obliczu nieprzewidywanych wyda-
rzeń.”

UJĘCIE 600 PARTYZANTÓW

Berlin. — Jak donoszą z Brukseli, w
okręgu Leodium (Liège) otoczono wię-
kszy budynek, gdzie się ukrywało wielu
partyzantów. Mieszkańcy domu ostrze-
lali atakujących żandarmów.

Budynek został zdobyty szturmem i
podpalony. Ujęto 600 partyzantów, a 3
zabiło na miejscu.

Niemieckie komunikaty wojenne

Berlin, 3. 3. — W południowej części
frontu wschodniego — działania lokalne.
W okręgu Polonnoje-Szepietówka
formacje samolotów bojowych Rzeszy
atakowały koncentracje wojsk ZSRR.
Na północ od Rogaczewa nieprzyjaciel
rzucił do boju nowe dywizje, usiłując
przerwać front, ale podczas zacieklej
walk wojska Rzeszy odniosły nowe suk-
cesy obronne. Zniszczono 20 czołgów.
W okręgu Wilebska Sowiety ruszyły do at-
aku w dwu punktach, używając piechoty
i czołgów. Na południowy wschód
od tego miasta, podczas wypadu 18 czoł-
gów sowieckich — 14 z nich zniszczono.
Na północny wschód, 17 czołgów ZSRR
przełaziło się w głąb linii niemieckich,
ale wszystkie maszyny zostały zniszczo-
ne przez artylerię przeciwczołgową i dła-
ła szturmowa. Na północny zachód od
Newlu trwają ostre walki obronne. Bol-
szewicy wykonali kilka bezskutecznych
wypadów i ponieśli ciężkie straty. Na

„Ustawa z 4. 10. 1941 r. pragnęła po-
prze zachować pierwszeństwo spraw
zawodowych przed politycznymi. Nie o-
znacza to bynajmniej, by prawo zrze-
szania się, wynikające z ustawy z r.
1901, zostało zniesione.

„Gdy ustawa z 4. października 1941
przedsiebiorstw mają gromadzić kierow-
ników zakładów i przedstawicieli wszel-
kich kategorii personelu — to niektórym
mogłoby się wydawać, iż kierownik przedsie-
biorstwa ma być zarazem prezesem i pieci-
torem komitetu oraz że poza nim nie
się nie mogło dziać.

„Należy zupełnie wyraźnie podkre-
ślić, iż takie pojęcie i interpretowanie u-
stawy są fałszywymi. Pracodawca nie
powinien odgrywać w Komitecie takim
większej roli co do ogółu spraw, pod-
legających kompetencji komitetu, niż
przedstawiciele innych kategorii perso-
nelu — akcjonistów p. Minister Pracy.

APROWIZACJA LYONU

M a s i o — za luty: 100 gr. za odci-
nek Nr. 1 — 50 gr. i za 5 odcinzków po
10 gr. (N-ry 3, 4, 5, 6 i 7).

S e r : 60 gr. sera tłustego za odci-
nki cyfrowe 1, 2 i 3, z czego odcinke 2
i 3 obowiązują do otrzymania: gry-
re, bleu lub Roquefort. Ser chudy na
odcinke FM i FK.

M i e s o : Odcinki Nr. 1 i 2, war-
tości 90 gr., do zrealizowania w produ-
ktach mięsnych lub masarskich.

R y b y : Przybył do Lyonu nowy
transport ryb morskich i rzecznych.

M l e k o kondensowane: Wymie-
nialne są tylko cztery odcinke dające
prawo zakupu skondensowanego mleka
słodzonego lub nie, łącznie z odcinkami
literowymi z kart kategorii E. (DJ-DD).

W y p i e k ciastek z maki chle-
bowej jest nadal zakazany w dep. Rhô-
ne.

OBWIESZCZENIE

Mocarstwa nieprzyjacielskie st-
rajają się wszelkimi sposobami siać
niepokój we Francji i przygotowy-
wać w niej partyzantkę, szczególnie
przez dostarczanie agentów i broni,
oraz materiału propagandowego.
Zwraca się usilnie uwagę ludności
na wielkie niebezpieczeństwo, jakie
tego rodzaju przedsięwzięcia mo-
głyby za sobą pociągnąć. Najwięcej
cierpią w okresach zamieszek wewnę-
trzych spokojne elementy ludno-
ści. Celem uniknięcia tych niebez-
pieczeństw, i chęć uprzedzić ele-
menty źle usposobione lub lekko-
myślne, zarządzam co następuje:

1. Ktokolwiek by ukrywał lub
jakoikolwiek sposób dopomagał ucze-
stnikom wrogich armii — karany
zostanie śmiercią.
2. Tej samej karze podlegać bę-
dą osoby, któreby udzielały pomocy
obywatelom krajów będących w sta-
nie wojny z Rzeszą niemiecką, a to
w celu ukrycia ich przed władzami
niemieckimi.
3. W wypadkach mniejszej wagi
lub niedbalstwa — kara z tego tytu-
tu będzie mogła być zredukowana
do ciężkich robót lub więzienia.

II.

1. Ktokolwiek by natrafił na sa-
moloty, części samolotów, materiał
z nich zrzucony lub jakikolwiek in-

ne przedmioty zrzucone przez lotni-
ków, obowiązany jest do pozosta-
wienia ich na miejscu i niezwłocz-
nego doniesienia o tym do Haupt-
verbindungsstab lub Verbindungs-
stab lub Standortkommandatur naj-
bliższej położonych, względnie naj-
bliższemu posterunkowi policji nie-
mieckiej.

Doniesienie takie może być rów-
nież uczynione w merostwie lub na
najbliższym posterunku policji, lub
żandarmier francuskiej, które za-
wiadomi o tym niezwłocznie naj-
bliższej położony posterunek niemie-
cki.

2. Za przekroczenia zarządzeń za-
wartych w poprzednim ustępie, wini
ni karani będą ciężkimi robotami,
karą więzienia lub grzywną, z mo-
żnością stosowania surowszych kar,
przewidzianych istniejącymi rozka-
zami. Grzywna może być wymie-
rzona łącznie ze skazaniem na cięż-
kie roboty lub na karę więzienia.
3. W szczególności powyżej za-
rządzenia nabierają mocy prawnej
w dniu 4 marca — dla strefy połud-
niowej, z pominięciem wybrzeża mo-
rza Śródziemnego. Nie noszą one
rozkażów wydanych dla tego wy-
brzeża.

Der Kommandant
des Heeresgebietes Suedfrankreich.

JUTRO :
Egzotyka Czarnego Łądu
Murzyn, który chce być biały

Tadeusz OGONCZYK-TWARDOWSKI

Smutne ulice

Idę dziś myślą przez te ulice ciemne, ponure — bez słońca — bez uśmiechu — przez te ginące w cieniu zaułki tajemne...

potem strasznie kinie od progu czasem nawet bluźni Bogu no i mamę często bije... Ot... i ledwie się tu żyje...

Idę przez te ulice smutne, żałośliwe — z każdego węgla wieje wilgoć, chłód z każdego kąta cuchnie zgnyli brud...

Pytacie: czemu się czai w tych zaułkach zbrodnia?... Lub czemu ludzie konają w przytulakach?

O! wy smutne wielkomięskie ulice, wy ponure robotnicze dzielnice — kędy jesień równa wiosnie...

O! nie pytajcie wy nikogo o to wy stróża prawa, Temidy strażnicy — zjeździecie raz jeden w tę niedzielę, w błoto, w mrok zimnej, czarnej i zgnyłej ulicy...

Kilka myśli...

Zczerniała strzechla lub rude dachówki, błyszcząca parkiet lub szorskie podłogi, matczyń uśmiech szacery i ubogi plac młodziej siostry, ojcowskie wymówki

Może ktoś pieści w złotych snach niewoli błyszczącą jutrzenkę i skromne żądania: w skupieniu kryje wartość swej niedoli i przed wolnością sprzedaną się wzbrania?

Może jak dawna na obcej mogile stare wspomnienia drzemia niespokojnie — nocami gwiazdy, jak białe motyle światło im noszą rozumnie i hojnie?

Może ktoś pieści w złotych snach niewoli błyszczącą jutrzenkę i skromne żądania: w skupieniu kryje wartość swej niedoli i przed wolnością sprzedaną się wzbrania?

DO GÓR

Gdyby nie te szare mury Co mi skryły świat, Pocełabym w moje góry Jako orzeł jasnopióry, Orlich szukać gniazd...

Butną minę gazy miałem, Teraz... jeno żal! Tęsknota co jak zmorea Gryzie serce me, I od rana do wieczora...

Nie szczęście wzięć...

Nie warto snuć daremnych snów O tym — co skrył przeszłości cień. Minionych chwil, nie wrócisz już, Gdy padły w grób, wśród wspomnień...

Miał rościć liź mogiłę lat Z nadzieją idź, z uśmiechem — w świat, Bez lęku dąż — po życia tręśd, By... szczęście wzięć, drugiemu nieść.

Polonia na Węgrzech

Ostoją Kobanyi jest kościół polski, spełniający pod pieczęcią ks. kan. Wincen tego Danka swe wzniosłe zadania i skro mny klasztor SS. Elżbietanek, które z zaparciem, z podziwu godną energią i zapałem prowadzą swe wychowawcze prace...

roba, ... w Balatonkense, napisał Piotr Żurek te sztuki, w które rej zanka wzięto podpatrzono w dzieciństwie piękno wesołych zwycięstw swej wsi i urok postaci i życia wiejskiego w tej czystej, niezamąconej formie, jaką u mnie nadadł długą rozłąką za swoimi i głęboką tęsknotą za swojszczyzną.

Jeszcze o szkole polskiej

Jeżeli chodzi o zagadnienie szkolne, to nie znam pp. Kordiana i Nasliwskiego, panią Nawrocką znam z artykułów.

postępów. Nie obniżam wartości szkoły, dążono stale do lepszych rezultatów, ale robiono moc eksperymentów.

Pani Nawrocka błędnie przypisuje szkołom zaborczym niski poziom z uwagi, że młodzież rzekomo celowo bojkotowała cudzy język i cudzych wychowawców.

Zaznacza Pan z dumą, że uczono jeździć na rowerach i widelcem (nas tego w domu uczono), uczono tańczyć, pływać, prowadzić samochód i t. d.

Pan Kordian niesłusznie atakuje p. Nawrocką o kwestię dyscypliny społecznej, gdyż każdy język żywy przechodzi na przestrzeni czasu swoje przemiany i ewolucje.

Nas tego w szkole nie uczono, bo uważano to za umiejętności nie należące do programu szkolnego, co wcale nie oznacza, że nikt z tych czasów tego nie potrafił.

Ze niektóre ostatnio wprowadzone „ulepszenia” są istotnie mało szczęśliwe, to trudno. Dura lex, sed lex.

Ja osobiste poza tymi wymienionymi przedmiotami, nariami i samochodem, umiem prowadzić szybko i balon, choć w szkole się tego nie uczyłem.

Pan Nasliwski jest jeszcze b. młody. Przepraszam z góry, nie w zamierze obrazę to pisać. Chciałabym bardzo być w tym wieku.

Jeżeli chodzi o przygotowanie przyszłego obywatela-inteligenta, jak pisał p. Nasliwski, to dajmy temu pokój.

Wychowałem się w gimnazjum polskim „austriackim” do 6 klasy. Reszta w Niepodległej Polsce. Uczylem się 4 języków obcych poza resztą przedmiotów.

Inteligencja jest przeważnie wrodzona. Jako zaś przykład wychowania obywatelskiego pod zaborem austriackim w Małopolsce, to podaję fakt, że w listopadzie 1918 r. prawie wszystkie klasy od 6-jej w górę, opustoszały w gimnazjach, a młodzież chwyciła za karabin.

Program był przeladowany i nie mieliśmy kilkunastu dni w roku szkolnym różnych świąt PW i WF i wiele innej frajdy, to prawda, ale ze szkół tych wyszło tyle tych mózgów, że nie potrzebuję ich wymieniać.

Nie rzucamy więc na siebie oszczerstwem z racji wychowania naszego w tej tamtej szkole. Jesteśmy synami jednego Narodu i nie to nas powinno denerwować!

A nie umieli ci uczeni ani na nartach śmigać, ani samochodem prowadzić.

Czego nas nie nauczy szkoła, nauczy nas życie. To, że jeden pamięta znak chemiczny nitrogliceryny a drugi akurat litanie czy Filipiki, nie jest wykładnikiem wyższości intelektualnej jednego lub drugiego.

Uczyliśmy się prozę Pana i o nitroglicerynie i o Konstytucji i o Roentgenie i wiele innych rzeczy, których potem nie uczone.

Po wyjściu ze szkoły średniej obręramy sobie fach i w nim się specjalizujemy. Reszta powoli sama odpada. I jedna i druga szkoła miały ten sam cel w nauczaniu: ułatwić człowiekowi drogę życia. I jedna i druga szkoła cel ten godnie osiągały.

Twierdził to dlatego, że moi b. bliscy chodzili do szkoły polskiej do r. 1939 i miałem możliwość śledzenia programu

Stanisław B.

Dla przypomnienia podaję dokładny tekst wyjęty z mojej odpowiedzi dla p. Kordiana: „Starze pokolenie w szkole zaboru głównie rosyjskiego — jak nam to świetnie przedstawia Stefan Żeromski w „Szyfowych pracach” — uważało za pewnego rodzaju objaw patriotyzmu nieprzyswajanie sobie wiedzy podawanej przez obcych nauczycieli i dokucz...

(Ciąg dalszy na str. 4-ej)

Tu rozmowę przerwały chorego cierpienia i nastąpiła długa godzina milczenia. Oczekują plebana. — Podkowy zagrzmiąły, zastukał kołnierz arendarz zdyszany: List ma ważny, samemu Jackowi pokazać. Jacek bratu oddaje, głośno czytać każe.

Jacek, słuchając, cicho odmówił modlitwy, przycisnąwszy do piersi święoną gromnicę, Podniósł w niebo zatonłe nadzieję żrenice, i zalał się ostatnich łez rozkosznych zdrojem: „Teraz, — rzekł — Panie, służę Twego puść z pokojem!”

Wszyscy ukłękli; a wtem ozwał się pod progiem Dwonek: znak, że przyjechał pleban z Panem Bogiem

Właśnie już noc schodziła, i przez niebo mleczne, Różowe, biega pierwsze promyki słoneczne; Wpadły przez szyby, jako strzały brylantowe, Odbiły się na łożu o chorego głowę, I ubrały mu złotem oblicze i skronie, Ze błyszczał jako święty w ognistej koronie.

Fiszer Stanisław, general, adiutant Kościuski, legionista (ur. 1770? — um. 1812), był przy ks. Poniatowskim Józefie, jako ministrze wojny Księstwa, szefem kancelarii wojkowej i naczelnikiem sztabu; zginął w wojnie z Rosją. stanęła wojna — uchwalono wojnę skonfederowane mazowieckie stany, ze względu na wyjątkowe położenie polityczne Księstwa Warszawskiego, które było tylko sztuczną formacją nieależą B. Rzeczypospolitej Polskiej. Teraz... z pokojem. Słowa Symeona w ewangelii św. Łukasz, r. II, 29. „Teraz puszczasz służę Twego, Panie, w pokoju” i t. d.

schodziła — ustępowała kończyła się.

CO PISZE PRASA?

Porzucona Polska...

„Le Petit Parisien... Zagadnienie stosunków polsko-rosyjskich jest nadal jakubim niezgodny w obozie sojuszników. Telegram Reutersa z Londynu donosi o ukazaniu się w „Observer” artykułu, omawiającego utworzenie „polskiej rady narodowej” w Moskwie. Instytucja ta, omyślnie promosiewska, jest negatywnie do rządu polskiego w Londynie. Powożąc coś w rodzaju takiego rządu. Podobno wyznaczają ona nowego naczelnego wodza, na miejsce sprząwającego to funkcje... Nowy naczelny wódz i jego zastępcę mianowani są pod pseudonimami, a nie pod własnymi nazwiskami. Ten „nowy” należy podkreślić, gdyż powstaje pytanie, czy są oni Polakami. To opowiadanie Polaków przez Sowietów naświetla nieodolność Brytyjczyków do podtrzymywania Polaków w Londynie. Po gurgorze z Teheranu, p. Churchill zapowiedział o zaskutkaniu ze Stalinem kwestii Granca, drogą przyjaciela za podstawę linii Curzona, oraz o tym, że nastąpiła zgoda z Moskwą co do konieczności utworzenia niezależnej silnej Polski. W momencie wygasania danej Polsce w 1919 r. gwarancji brytyjskiej, która stała się pretekstem do wojny, emigranci polscy mogą ocenić należycie wartość obietnic p. Churchilla. Dziwną wydaje się niezależność Polski dla której rząd wyznacza i wprowadza Moskwę”.

Reelekcja Roosevelta...

„L'Effort... Tygodniowa prasa londyńska komentując zatarg polsko-sowiecki, odkrywa szczególną stronę tego zagadnienia. Rozchodzi się w danym wypadku o związek między wewnętrzną polityką Roosevelta z jego polityką zagraniczną. Francuzi nie przyznawali się jeszcze do pamiętania, że obie te polityki są ściśle ze sobą powiązane, i że w listopadzie tego roku mają się odbyć wybory na prezydenta Stanów Zjednoczonych. Prof. Brogan pisze w ten sposób w piśmie „Spectator”: „Wynik wyborów na prezydenta może ostatecznie być rozstrzygnięciem przez głosowanie Polaków z N. Jorku, Pensylwanii, Michigan i Illinois. Ponadto, większą kierowniczo syndykatu kierowanego przez Johna Lewisa, to Polacy lub ludzie pochodzenia polskiego”.

Jeszcze o szkole polskiej

(Dokończenie ze str. 2-ej)

nie im się dało. Rzadko kiedy rodzice tłumaczyli dzieciom: uczyć się należy w uruga, kto zna dwa języki, ma przewagę nad tym, który wie tylko jeden. Zdobycywały to wiadomości, które posiada nieprzyjaciel, dorównują mu. Staraj się posiadać je od niego i przewyższyć go stopniem wiedzy”. Na poparcie tych słów przytaczam poniżej odnośny wrywek z języki wymiennej powieści. Warunki nauki nie były te same we wszystkich zaborach a jednak we wszystkich częściach Polski przy uruchomieniu szkół musieli stanąć do pracy nauczyciele z których siłą rzeczy częściej kładła się przed tym w gimnazjach rosyjskich i to spowodowało w początkach kształtowania szkolnictwa szereg trudności.

Ludmiła BREJSKA - NAWROCKA.

Podczas bytności w klasie Ozierskiego — nie było żadnej lekcji. Coś on tam mówił, wykladał gramatykę rosyjską, czy rozdział historii powszechnej, ale tego żywa dusza nie słyszała. Sprawiało to wrażenie, że nauczyciel dostał pomieszania zmysłów i gada do siebie. Jeżeli z dziennika wyrwał kokogolwiek do lekcji, to zawsze stawała na środku jedna i ta sama osobistość i wypowiadała we wszystkich porach roku jeden i ten sam ustęp. W klasie trzeciej n. p. uczeń Białek był „specjalistą od kłamka” i opowiadał przez rok cały jakakś brednię o tym, jak księżniczka ruską Olga powiazała wróblem ognia i spaliła jakieś miasto „Iskorostień”. Czasami Marlon zaczynał spazmatycznie wrzeszczeć: — Ja ci się, balwanie, pytam, co wiesz o Karolu Wielkim. O księżniczce Oldze słyshałem już sześćset razy od ciebie! Wówczas przewracano ławki, rozpoczynali się bitwy między gromadami uczy- — i w rezultacie wpadał do klasy brutal inspektor, ażeby któregoś tam z „zaczynszków” wsadzić do kozy, ale i samego Mariona ostro zwrzymiał. Ozierski był człowiekiem wykształconym. Władat kilkoma językami, a w klasie ósmej pięknie objaśniał utwory Puszkina i Gogola.

W klasie pierwszej wykładano również język polski. Był to przedmiot nieobowiązkowy. Nauczycielem tego „miejscowego języka” był niejaki p. Sztetler, człowiek światły, ale tak wielokrotnie wyjękły o swoją posadę, że właściwie niczego nie uczył. Oburzony był liczną rodzinną; kilku chłopców jego użęszczało do męskiego, a kilka cerek do żeńskiego gimnazjum i zapewne niepokój o los ich przekazywał p. Sztetlerowi uczy przynajmniej pisać kaligraficznie. W klasach wyższych zdobywał się biedny beifer czasami na jakąś wzmiankę o literaturze polskiej, a mówił to z miną tak przerażoną, że tylko śmiech budził. W klasie pierwszej lekcje języka polskiego odbywały się cztery razy tygodniowo w porze bardzo niewygodnej, bo między godziną ósmą i dziewiątą z rana. W zimie bywało wtedy szaro i chłodno. Chłopcy siedzieli skuleni i śmiedli. Nauczyciel przychodził w swoim futrze szporem, tulił się w nie i drzemał z otwartymi oczami, podczas gdy wzywano do katedry tłumaczył z wypisów Dubrowskiego wrywkii nudne, jak odwar z lusrecji. Po odczytaniu i przełożeniu na rosyjskie danego „kawałka”, następował rozbiór, dokonywany po rosyjsku i na modłę rosyjską. W ciągu całej lekcji nauczyciel nie mówił ani słowa po polsku i z niechęcią prostował faktyczne błędy. Uczniowie odrabiali ten „przedmiot”, jak wstrętą kategorię „Polskie” była to godzina stokroć nudniejsza od kaligrafii i „Zakonu Bożego”, gdyż nado małe przynajmniej czuły w powietrzu woń wgardy, unosząca się nad tą nieszczęsną lekcją. Stopnie z polskiego niktgo nie obchodzili, nauczyciel Sztetler nie był wcale w umyślach malców ceniony na równi z wykładającym arytmetykę albo łacinę. Traktowano go pobieżnie, jak piątę koło u wozu, jako rzecz w istocie niepotrzebną i bez wartości. Nauczyciel Sztetler sam, jeżeli nie uważał, to czuł poniekąd, że jest intruzem w tej szkole i na stanowisku profesora tak źle widzianego przedmiotu. W porze wiosennej, kiedy co najmniej połowa uczniów „brykała” mu z lekcji, przekładając „ekstre” nad tłumaczenia z Dubrowskiego i ustępy dzieła p. t. „Grammatika polskawa języka sostawlennaja po Iwanowu Michailow Grubieckim” — nie protestował przeciw bezczelnym uwieczkom. Jego senne oczy widzieli dobrze wymykających się cichaczem, ale patrzyli i wówczas objętynie apatycznie, niebiednie. Czasami bliska im w nich iskra dziwnie bolesnego sztyderstwa... Skoro jednak dawali się słyszeć kroki na korytarzu, p. Sztetler tracił nawet wyraz ospałości i nie był w stanie ukryć obawy. Nieraz zdawało się, że z przestrachu wobec dyrektora wlepi się w szczyr mur i zniknie w ścianie. Niedgdy był w on farysem. Pisywał do gazet, Chodziła głucha fama, którą sam, jak mógł, dusił, że na pewno drukował duże artykuły z zakresu socjologii. Dziś, gdy z pana Sztettera nie ma w gimnazjum klerykowskim ani dymu, ani popiołu, możemy na tym miejscu, nie szkodząc mu, wspomnieć o drugiej tajemnicy. Przez długi szereg lat tłumaczył przedcudnym, niepokalanym wierszem poezje ulubionego melancholika Shelley'a i miał zamiar wydać ów przekład bezimiennie. Widocznie jednak ubezwładnia natchnieniem „Grammatika polskawa języka”, bo przekład nie ukazuje się w druku... Stefan Z e r o m s k i (Szyffowe prace)

TO I OWO

FILMY WOJENNE

Film znalazł w ostatnich czasach szerokie pole do stosowania. Ogarnął biblioteki państwowe, gdzie dokonał zdjęć najcenniejszych unikatów książkowych, udostępniając je zwawcom. W r. 1941 w Leningradzie muzyk rosyjski Szostakowicz napisał w czasie stróżowania na dachu wspaniałą symfonię, odegraną z wielkim powodzeniem w Moskwie. Ameryka zaprzęgnęła zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „Metropolitan Opera”. Jednakże publiczność amerykańska została rozczarowana hulaśliwością partytury, mającej zapoznać swą publiczność z nowym dziełem muzycznym i niebawem partytura symfonii przeniesiona została na film, a poprzez Persję, Indie, Australię i wyspy Hawajskie dotarła do Nowego Jorku, gdzie film powiększono i odegrano pod batutą Toscaniniego w gmachu „